

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 223/2026-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], obaja [REDACTED], zastúpených advokátom Petrom Šumšalom, Krasovského 13, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. 65C/21/2023 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. 65C/21/2023 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ich právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. 65C/21/2023 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľom **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie každému po **400 eur**, ktoré **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľom trovy konania **626,47 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. marca 2026 a doplnenou 30. marca 2026 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú prikázať mestskému súdu konať v označenej veci bez zbytočných prietáhov a žiadajú priznanie finančného zadostučinenia každému po 8 000 eur a náhrady trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovatelia sa návrhom doručeným 2. júna 2023 Okresnému súdu Banská Bystrica domáhali proti žalovanému zaplata 39 040,70 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Okresný súd Banská Bystrica vydal 19. júna 2023 platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný 19. júla 2023 odpor. Na základe návrhu sťažovateľov na pokračovanie v konaní spolu s ich vyjadrením k odporu žalovaného bola vec postúpená mestskému súdu 12. septembra 2023. Mestský súd prípisom z 10. novembra 2023 vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k replike sťažovateľov k odporu. Žalovaný svoju dupliku doručil mestskému súdu 6. decembra 2023 a mestský súd ju doručil sťažovateľom na vedomie 2. februára 2024. Spis bol následne predložený zákonnej sudkyni na nariadenie pojednávania, pričom mestský súd zostal nečinný. Z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne na materskú dovolenku bol spis pridelený 12. februára 2025 súčasnému zákonnému sudcovi. Mestský súd 7. apríla 2026 nariadil termín pojednávania na 8. máj 2026. Vo veci je aktuálne nariadený ďalší termín pojednávania na 19. jún 2026.

3. Sťažovatelia sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu 17. februára 2026 obrátili sťažnosťou na nečinnosť na podpredsedu mestského súdu, ktorý v odpovedi z 24. februára 2026 vyhodnotil sťažnosť ako dôvodnú, keďže od 2. februára 2024 nebol v konaní uskutočnený žiaden úkon.

III.

Argumentácia sťažovateľov

4. Sťažovatelia zdôrazňujú, že meritom ich sporu je zaplata riadne uplatnenej zľavy z kúpnej ceny z dôvodu existencie množstva závažných, a to aj konštrukčných vád (zlá skladba strechy) na nehnuteľnosti (novostavbe), ktoré predávajúci (developer) opakovane odmietal riešiť. Sťažovatelia sú mladou rodinou s malým dieťaťom, ktorá nehnuteľnosť nemohla po dobu viac ako dvoch rokov riadne užívať. Museli vynaložiť nemalé finančné prostriedky na odborné posúdenie a zistenie vád, na ich čiastočné opravy, ktoré predávajúci (developer) opakovane odmietal riešiť v rámci záručnej lehoty. Očakávali promptnejšie riešenie svojho sporu zo strany mestského súdu. Pokiaľ by vo veci konal a rozhodol bez zbytočných prietáhov, mohla byť ich situácia lepšia, pretože sú vzhľadom na existujúce odborné posudky presvedčení o opodstatnenosti svojich nárokov uplatnených podanou žalobou. Sťažovatelia sú už viac ako 26 mesiacov nekonaním mestského súdu

ukracovaní na svojich základných a ústavných právach, ktoré iba umocňujú ich zložitú a ťažkú situáciu.

IV.

Vyjadrenie mestského súdu

5. Mestský súd uviedol, že vec sťažovateľov nie je dosiaľ právoplatne rozhodnutá najmä z dôvodu existencie okolností objektívnej povahy, so zreteľom na množstvo spisov v súdnom oddelení zákonného sudcu, popri ďalšom novom nápade vecí, pričom niektoré bolo potrebné vybavovať prednostne. Vec sťažovateľov nemá charakter prednostného sporu. Rovnako je potrebné zohľadniť aj obdobie pandemickej situácie týkajúcej sa ochorenia COVID-19, zmenu zákonného sudcu v konaní. Riadny chod mestského súdu bol zasiahnutý aj ďalšou objektívnou okolnosťou, a to jeho sťahovaním do nového sídla v období od februára 2026, ktoré si vyžadovalo rozsiahle organizačné a technické zabezpečenie presunu súdnej agendy a spisového materiálu. Mestský súd zároveň uviedol chronologický prehľad úkonov uskutočnených v priebehu napadnutého konania.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľov.

7. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci dospel ústavný súd k záveru, že ide o vec (uplatnenie zľavy z kúpnej ceny nehnuteľnosti v dôsledku väd), ktorá nevykazuje črty mimoriadnej skutkovej či právnej zložitosti a tvorí bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Na skutkovú či právnu zložitosť nepoukázal ani mestský súd vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti. Predmet posudzovaného konania nie je časovo zvlášť prioritizovaný.

8. Pri hodnotení kritéria správania sťažovateľov ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v konaní k zbytočným prietahom. Na takúto okolnosť nepoukázal ani mestský súd.

9. Napokon ústavný súd hodnotil postup mestského súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov v napadnutom konaní, vychádzajúc z ústavnej sťažnosti (vrátane jej doplnenia) a z vyjadrenia mestského súdu. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie prebieha od júna 2023. Trvanie konania v dĺžke 3 rokov nie je možné bez ďalšieho vyhodnotiť v kontexte posudzovania existencie zbytočných prietahov ako zjavne neprimerané. Postup mestského súdu však ústavný súd vyhodnotil ako poznačený nečinnosťou. Neodôvodenou kontinuálnou nečinnosťou sa vyznačuje obdobie od 2. februára 2024 (doručenie dupliky žalovaného sťažovateľom na vedomie) do 7. apríla 2026 (nariadenie pojednávania na 8. máj 2026). V konaní nebol uskutočnený žiadny procesný úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci počas obdobia

26 mesiacov. Vec dosiaľ nie je právoplatne skončená a ďalší termín pojednávania je nariadený na 19. jún 2026.

10. K obrane mestského súdu poukazujúcej na jeho zaťaženosť z hľadiska množstva prejednávanej agendy, sťahovanie mestského súdu do nového sídla, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikaturu, podľa ktorej organizačné, personálne či technické problémy všeobecných súdov nemôžu byť na úkor práv účastníkov konania, nezbavujú štát zodpovednosti za prieťahy v súdnom konaní, v dôsledku čoho takéto argumenty neobstoja (napr. III. ÚS 17/02).

11. Pokiaľ mestský súd poukazuje na pandemickú situáciu v súvislosti s ochorením COVID-19, ústavný súd konštatuje, že opatrenia v súvislosti s predchádzaním ochoreniu COVID-19 sa už v čase, keď začalo napadnuté konanie (jún 2023), neuplatňovali.

12. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, ktoré boli spôsobené nečinnosťou mestského súdu. Z uvedených dôvodov ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

13. Keďže ústavný súd dospel k záveru o porušení čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnuté konanie dosiaľ nie je právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal, aby mestský súd v napadnutom konaní konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

14. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

15. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti žiadajú o priznanie finančného zadosťučinenia 8 000 eur pre každého z nich, ktoré považujú za primerané vzhľadom na pochybenie súdu.

16. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

17. Pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení ústavný súd prihliadal na celkovú dĺžku napadnutého konania, konštatovanú nečinnosť mestského súdu a predmet konania. Po komplexnom zohľadnení všetkých relevantných skutočností ústavný súd dospel k záveru, že okolnosti veci opodstatňujú priznanie finančného zadosťučinenia každému zo sťažovateľov po 400 eur (bod 3 výroku nálezu). Keďže sťažovatelia sa domáhali priznania finančného zadosťučinenia 8 000 eur pre každého z nich, v prevyšujúcej časti finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

18. Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť

niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

19. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2026 pri zastupovaní dvoch sťažovateľov (§ 13 ods. 2 vyhlášky) je 594,75 eur (396,50 eur + 198,25 eur) a hodnota režijného paušálu je 15,86 eur. Sťažovateľom vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2026 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu). Na základe popísaného vyčíslenia by sťažovateľom prináležala náhrada trov konania 1 252,94 eur.

20. Ústavný súd však už k priznávaniu náhrady trov konania o ústavnej sťažnosti judikoval, že § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah odseku 1 a 3) vytvára koncept založený na východisku, podľa ktorého účastník konania na ústavnom súde v zásade sám znáša trovy takého konania a len v odôvodnených (i) prípadoch ústavný súd môže (ii) podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Zákon o ústavnom súde nestavia právo na náhradu trov konania do nárokovateľnej polohy, ako to je v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesov (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie). Ústavný súd teda disponuje širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020).

21. V posudzovanej veci ústavný súd prihliadol na špecifiká prípadu spočívajúce v tom, že ústavnou sťažnosťou sú namietané prietahy v konaní, pričom napadnuté konanie sa nevyznačuje rozsiahlosťou (z hľadiska počtu uskutočnených úkonov mestského súdu a strán sporu), predmetom ústavnej sťažnosti je zo skutkového a z právneho hľadiska problematika, ktorú možno označiť ako jednoduchú. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vyhodnotil ako dôvodné uložiť mestskému súdu ako účastníkovi konania o ústavnej sťažnosti povinnosť nahradiť sťažovateľom trovy konania iba sčasti (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde), a to v rozsahu 1/2 z vyčíslenej výšky v bode 19 tohto nálezu, t. j. 626,47 eur (bod 4 výroku nálezu).

22. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu